

8 Eylül 2023 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, önceki ayın hafif toparlanmasını tersine çevirdi

FAO Gıda Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına göre %2,1 (2,6 puan) düşüş göstererek 121,4 puan oldu ve geçen ay kaydedilen toparlanmayı tersine çevirdi ve endeksi Mart 2022 de ulaştığı zirvenin %24 (38,3 puan) kadar altına itti. Düşüş, süt ürünleri, bitkisel yağlar, et ve tahıl fiyat endekslerindeki düşüşlerden kaynaklanırken, şeker fiyat endeksinde ılımlı bir artış gerçekleşti.

FAO Tahıl Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına göre %0,7 (0,9 puan) düşüş göstererek 125,0 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %14,1 (20,6 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası buğday fiyatları, çoğunlukla kuzey yarımkürede önde gelen birkaç ihracatçıda devam eden hasatlar nedeniyle artan sezonluk arzın etkisiyle %3,8 düşüş gösterdi. Uluslararası tahıl fiyatları da ağustos ayında %3,4 oranında düşüş gösterdi. Mısır fiyatları, Brezilya'daki rekor hasattan kaynaklanan küresel arzın bol olmasından ve ABD'de hasatın başlamasının desteğiyle Eylül 2020'den bu yana en düşük değerine ulaşarak son yedi aydan beri süren düşüşünü sürdürdü. Uluslararası sorgum fiyatları, dünyanın en büyük sorgum ihracatçısı ABD'de hasatın başlamasının baskısıyla Ağustos ayında düşerken, uluslararası arpa fiyatları hafifçe artış gösterdi. FAO Pirinç Fiyat Endeksi Ağustos ayında aylık %9,8 artarak son 15 yılın nominal en yüksek seviyesine ulaştı; bu, Hindistan'ın Temmuz ayında Indica beyaz pirinç ihracatına getirdiği yasağın ardından kaydedilen ticari aksaklıkları yansıtıyor. Yeni mahsul hasatları öncesinde mevsimsel olarak sıkışık arzın olduğu bir ortamda, yasağın süresine ilişkin belirsizlik ve ihracat kısıtlamalarının diğer pirinç türlerini de kapsayacak şekilde genişletileceğine dair endişeler, tedarik zinciri aktörlerinin stokları tutmasına, sözleşmeleri yeniden müzakere etmesine veya fiyat yapmayı durdurmasına neden oldu teklifler, dolayısıyla ticaretin çoğunu küçük hacimlerle veya daha önce yapılmış satışlarla sınırlandırıyor.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına göre %3,1 (4,0 puan) düşüş göstererek 125,8 puan oldu. Endeksteeki düşüş; palmye, ayçiçeği, soya ve kolza yağlarının uluslararası fiyatlarındaki düşüşten kaynaklanıyor. Uluslararası palm yağı fiyatları, ağırlıklı olarak zayıf küresel ithalat alımlarının yanı sıra Güneydoğu Asya'nın önde gelen üretici ülkelerinde mevsimsel olarak artan üretimin desteğiyle Ağustos ayında ılımlı bir düşüşe sahne oldu. Uluslararası ayçiçek yağı fiyatları, büyük ihracatçılardan gelen majör tekliflerle aynı zamana denk gelen zayıflayan ithalat talebi nedeniyle önceki aya göre yaklaşık %8 düşüş gösterdi. Uluslararası soya fiyatları ABD'deki soya fasulyesi mahsul koşullarının iyileşmesi ve küresel ihraç edilebilir arzın bol olması nedeniyle düşüş gösterdi.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına göre %4,0 (4,6 puan) düşüş göstererek 111,3 puan olarak son sekiz aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %22,4 (32,1 puan) düşüş gösterdi. Tüm süt ürünlerinin uluslararası fiyatları Ağustos ayında düşüş gösterdi. Mevsimsel olarak artan üretim nedeniyle özellikle Okyanusya'dan gelen bol miktardaki arz ve Çin'in ithalat hızındaki yavaşlamanın etkisiyle en çok düşen tam yağlı süt tozu fiyatları oldu; ancak ithalat hacimleri nispeten yüksek kaldı. Yağsız süt tozu fiyatları; zayıf ithalat talebi ve Avrupa'da yaz tatili nedeniyle zayıf piyasa faaliyetleri nedeniyle 2020 ortasından bu yana en düşük seviyesine geriledi. Okyanusya'daki istikrarlı üretim programlarıyla birlikte benzer faktörlerin etkisiyle uluslararası tereyağı ve peynir fiyatları düşüş gösterdi.

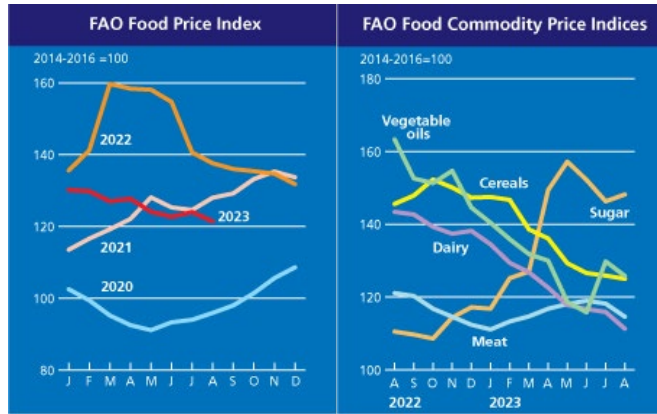
FAO Et Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına göre %3,0 (3,6 puan) düşüş göstererek 114,6 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,4 (6,5 puan) düşüş gösterdi. Tüm et türlerinin uluslararası fiyatları Ağustos ayında düşüş gösterirken, en sert düşüş küçükbaş etinde kaydedildi ve bu düşüş, esas olarak Avustralya'dan gelen ihracat arzındaki artış ve Çin'den gelen zayıf talep nedeniyle desteklendi. Domuz eti fiyatları, başta önde gelen ithalatçılardan gelen zayıf ithalat talebi ve sınırlı yurt içi satışlar nedeniyle Avrupa'da bol miktarda ihracat olanağı bulunması nedeniyle düşüş gösterdi. Uluslararası kanatlı hayvan eti fiyatları; Doğu Asya ve Orta Doğu'daki bazı önde gelen ithalatçıların büyük alımlarına rağmen, özellikle Brezilya'dan gelen bol miktardaki arzın desteğiyle Ağustos ayında düşmeye devam etti. Büyükbaş hayvan eti fiyatları; birçok önde gelen üretici ülkede kesime hazır büyükbaş hayvan arzının bol olması ve özellikle Kuzey Asya'da azalan ithalat talebi nedeniyle orta düzeyde düşüş gösterdi.

FAO Şeker Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına oranla %1,3 (1,9 puan) artış göstererek 148,2 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %34,1 (37,7 puan) artış gösterdi. Uluslararası şeker fiyatlarındaki artış, esas olarak El Niño hava olayının küresel üretim beklentileri üzerindeki etkisine ilişkin artan endişelerden kaynaklandı. Hindistan'da ağustos ayında ortalamanın altındaki yağışlar şeker kamışı mahsulünün gelişimine zarar verirken, Tayland'da devam eden kuru hava koşullarının 2023/24 şeker üretimini olumsuz etkilemesi bekleniyor. Brezilya'da yağmurlar bazı bölgelerde saha operasyonlarını aksattı; ancak şu anda hasat edilen mahsulün büyük olması, uluslararası şeker fiyatları üzerindeki yukarı yönlü baskıyı sınırladı. Brezilya Realinin ABD doları karşısında zayıflaması ve düşük etanol fiyatları da uluslararası şeker fiyatlarındaki artışın sınırlanmasını destekledi.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

